

ANONİM ŞİRKETLERDE YÖNETİM KURULUNUN SORUMLULUĞU

Vergi borçlusu Anonim Şirketin malvarlığından tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacaklarının takip ve tahsili ile ilgili olarak 11 Eylül 2013 tarihli ve 28762 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan A seri 1 sıra no’lu Tahsilât Genel Tebliğinde açıklamalar yapılmıştır.

Bu açıklamalarla, Anonim Şirketin malvarlığından tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacaklarından takip ve tahsilinde şirket yöneticilerinin vergi sorumluluğu hususunda 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun Anonim Şirketler hakkındaki yeni hükümlerine uyum sağlanmıştır.

Vergi borçlusu anonim şirketin malvarlığından tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacaklarının, **aşağıda açıklandığı şekilde tayin olunan kanuni temsilcilerin** mal varlığından tahsil edilmesi gerekmektedir. Bu durumda anonim şirketlerde **“kanuni temsilci”** kavramı önem kazanmaktadır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 367’nci maddesinde, yönetim hakkı ile temsil yetkisini birbirinden ayrılarak yönetimin devri konusu düzenlenmiş, 370’nci maddesinde ise şirketin temsil yetkisi;

- 1) Esas sözleşmede aksi öngörülmemiş veya yönetim kurulu tek kişiden oluşmuyorsa temsil yetkisi çift imza ile kullanılmak üzere yönetim kuruluna aittir.
- 2) Yönetim Kurulu, temsil yetkisini bir veya daha fazla murahhas üyeye veya müdür olarak üçüncü kişilere devredebilir. En az bir yönetim kurulu üyesinin temsil yetkisini haiz olması şarttır.

şeklinde hükme bağlanmıştır.

6102 sayılı Kanunun 370’nci maddesi hükmü, **aksi kararlaştırılmadıkça temsil yetkisini çift imza kullanılmak suretiyle yönetim kuruluna, yönetim kurulunun da temsil yetkisini; yönetim kurulu üyelerinden en az bir veya daha fazla murahhas üyeye veya müdür olarak üçüncü kişilere devredilebileceğine** ilişkindir. Yönetim kurulunun, temsil yetkisini müdür olarak üçüncü kişilere devredebilmesi için en az bir yönetim kurulu üyesinin de temsil yetkisinin bulunması şarttır. AYRICA, 6102 sayılı Kanunun 359’ncü maddesi gereğince anonim şirketin yönetim kurulunun; esas sözleşme ile atanmış veya genel kurul tarafından seçilmiş bir veya daha fazla kişiden oluşması gerektiği hükme bağlandığından, **anonim şirketin yönetim kurulunun tek kişiden oluşması halinde**, şirketin temsilde her hal ve takdirde bu kişinin bulunması gerekir.

Buna göre şirketi temsile yetkili, şirket esas sözleşmesi ile atanmış veya genel kurul tarafından seçilmiş yönetim kurulu üyeleri veya yönetim kurulu üyelerinden en az birinin bulunması koşuluyla yönetim kurulu tarafından müdür olarak atanmış üçüncü kişiler olacaktır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 371 ve 373'ncü maddelerine göre **anonim şirketin kanuni temsilcileri**;

- a) Öncelikle şirket esas sözleşmesinde yönetim kurulu üyelerinden birinin veya birden fazlasının şirketi temsile yetkili kılınıp kılınmadığı,
- b) Şirketi temsile yetkili üye esas sözleşmede belirlenmemiş ise sözleşmede yönetim kurulu veya genel kurula, yönetim kurulu üyesi olması şartıyla murahhas üyeleri veya şirkette pay sahibi olmayan sorumlu müdürleri temsilci olarak belirleme konusunda yetki verilip verilmediği,
- c) Esas sözleşmede temsilci belirleme konusunda yetkisi bulunan organ tarafından bu yetki çerçevesinde temsil yetkisinin; yönetim kurulu üyelerinden biri veya birkaçına ya da yönetim kurulu üyelerinden en az biri ile birlikte şirketin sorumlu müdürü veya müdürlerine devredilip devredilmediği,

hususlarına göre belirlenecektir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa ilişkin yukarıda yer verilen açıklamalar dikkate alındığında anonim şirketlerde kanuni temsilcilerin tespitinde de aynı esaslar dikkate alınacak olup 6102 sayılı Kanunun yönetim kuruluna verdiği yetki çerçevesinde temsil yetkisinin devredilip devredilmediği konusu da araştırılacaktır. Bu hususların varlığı, ticaret sicili kayıtlarına ve ilanının yapıldığı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesine bakılarak tayin olunacaktır. 6102 sayılı Kanunun 370 ve müteakip maddelerine göre temsil yetkisi murahhas azalara veya müdür olarak üçüncü kişilere bırakılmamış ise yönetim kurulu üyeleri kanuni temsilci sıfatını taşımaktadır.

Buna göre, amme alacağının anonim şirket şeklinde örgütlenmiş tüzel kişiliğin mal varlığından kısmen veya tamamen tahsil edilememesi veya tahsil edilemeyeceğinin anlaşılması halinde tüzel kişiliğin kanuni temsilcisi konumundaki yönetim kurulu üyelerinin şahsi malvarlıklarından takip ve tahsili cihetine gidilmeden önce, şirket esas sözleşmesinin ve ticaret sicili kayıtlarının tetkik olunması, temsil yetkisinin aynı zamanda yönetim kurulu üyesi olan murahhas bir veya birkaç üyeye veya müdür olarak üçüncü kişilere bırakılmış olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir.

Yapılacak tespit sonucunda;

- **Şirketi temsil yetkisinin murahhas üye veya üyeler ile müdür olarak üçüncü kişilere bırakıldığının anlaşılması halinde amme alacağının bunlardan takip ve tahsiline gidilmesi, bu durumda diğer yönetim kurulu üyeleri hakkında işlem yapılmaması icap etmektedir.**
 - **Şirket esas sözleşmesinde bu şekilde bir görevlendirmeye ilişkin herhangi bir kayıt bulunmaması halinde, 6102 sayılı Kanunun 365 inci maddesi hükmü göz önüne alınacak, yönetimde bulunan tüm üyelerin müşterek ve müteselsil sorumlulukları dikkate alınarak haklarında 6183 sayılı Kanunun mükerrer 35 inci maddesi uyarınca işlem yapılacaktır.**
- Saygılarımızla...